

BİR BRENNER TÜMÖRÜ OLGUSU

ACAR, B., CELİLOĞLU, M., TOLGAY, E., YÖRÜKOĞLU, K.

ÖZET: Burada nadir rastlanan bir Brenner tümörü olgusundan bahsedilmektedir. Kontrasepsiyon isteği ile gelen bir hastaya tubal ligasyon için minilaparotomi yapıldı. Laparotomi sırasında her iki overde 1-1.5cm çapında trabeküler yüzeyli, solid bir kitle görülmesi üzerine her iki overe bu kitleleri içine alacak şekilde wedge rezeksiyon yapıldı. Patoloji sonucu bilateral Brenner tümörü olarak geldi.

ABSTRACT: Berrin ACAR, Murat CELİLOĞLU, Engin TOLGAY, Dokuz Eylül University Faculty of Medicine, Dept. of Gynecology and Obstetrics, Kutsal YÖRÜKOĞLU, Dokuz Eylül University Faculty of Medicine, Dept. of Pathology. Brenner Tumor: A Case Report.

In this paper we presented an ovarian Brenner tumor which is seen rarely. Minilaparotomy has been performed to a case who applied for tubal sterilization. At the time of laparotomy bilaterally ovaries which each other have masses in 1-1.5cm diameter with solid trabecular surfaces were observed. For this reason bilateral wedge resection which includes these suspected areas were performed to each ovary. The pathologic diagnose was bilateral Brenner Tumor.

Anahtar sözcükler: Over, Brenner tümörü
Key words: Ovary, Brenner tumor.

GİRİŞ: İlk kez 1907'de Fritz Brenner tarafından tanımlanan ve daha sonra büyük ölçüde Robert Meyer'in araştırmaları ile özellikleri daha iyi bir şekilde ortaya koyulan Brenner tümörleri nadir görülen ovaryal tümörlerdir. Tüm over tümörlerinin %1-2'sini oluşturdukları kabul edilmektedir(1,2,3). İlk tanımlandığı dönemlerde benign olarak kabul edilmesine karşın daha sonraki yıllarda malign tipleri ve bir geçiş grubu olarak proliferatif Brenner tümör tipleri tanımlanmıştır. Ancak benign tipi tüm Brenner tümörlerinin %99'unu kapsar(4,5). Herhangi bir nedenle yapılan cerrahi sırasında unilateral, düzgün yüzeyli, solid ovarian kitle bulunuşu Brenner tümörünün sık rastlanılan ortaya çıkış

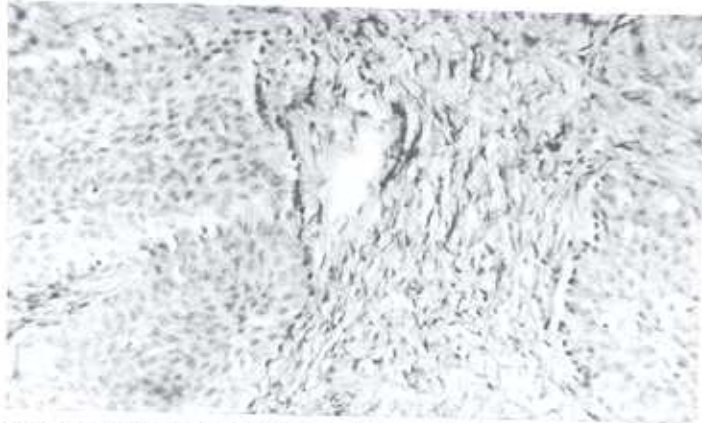
Doç.Dr. Berrin ACAR, Dr. Murat CELİLOĞLU, Dr.Engin TOLGAY, Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Doğum Anabilim Dalı, Dr. Kutsal YÖRÜKOĞLU, Dokuz Eylül Üniv. Tıp Fak. Patoloji Anabilim Dalı

şeklindedir. Görülme yaşı 30-70 yaşları arasında olup ortalama yaş 45-50 dir. Özellikle adenomatöz hiperplazi veya adenokanser gibi endometrial değişikliklerle beraber olduğu için tümörün estrojen ürettiği vurgulanmıştır(2,6,7). Makroskopik görünümünde fibroma, tekoma, leiomyoma, Krubenberg tümörü ve karsinoid tümörü ile karışabilir(1,2,6,7). Histogenezi ve hormon üretimi konusunda halen tartışmalar sürmektedir.

Laparotomi sırasında tedadüfen yakalanmış bir Brenner tümörü olgusunun sunulması uygun görülmüştür.

OLGU: N.Ö. 36 yaşında multipar bir hasta olup, kontrasepsiyon için tubal ligasyon isteği ile kliniğimize başvurdu. Hafif sağ kasık ağrısı dışında hiçbir yakınması olmayıp, adetlerinin düzenli olduğu öğrenildi. Yapılan pelvik muayenede sağ overde yaklaşık 4x4 cm çaplarında kistik bir kitle saptandı. Ultrasonografik incelemede sağ overdeki kistik oluşum endometriozise uyan görünümde ve douglasa yerleşimli olarak değerlendirildi. Servikal smear sonucu grade 1 idi. Yapılan probe küretajın sonucu "sekresyon fazında endometrim" olarak geldi. Hem kistik kitlenin anlaşılması hemde tubal ligasyon için minilaparotomi uygulandı. Laparotomi sırasında her iki overde 1-1.5cm çaplarında üzeri pürüklü solid kiteller görüldü. Ayrıca sağ overde 4x4cm ebadında follikül kisti vardı. Bu kitelleri içine alacak şekilde her iki overe wedge rezeksiyon uygulandı. Tubal ligasyon yapıldı. Ameliyat piyesinin patolojik incelemesi sonucu: sol ve sağ ovaryumda kesitlerde ovaryum stroması içinde çok sayıda dağınık küçük topluluklar oluşturan transisyonel ya da skuamöz dizilim yapmış tümör dokusu görüldü.

Tümör epitelleri belirgin nükleoluslu kahve çekirdeği görünümünde veziküler nükleuslu, sınırları belirsiz sitoplazmalıydı. Kimi alanlarda bu adalar içinde ve dışında kalsifikasyon izlenmekteydi. Sağ overde ayrıca follikül kisti vardı. Patolojik tanı bilateral benign Brenner tümörü olarak yorumlandı (Resim 1).

Resim 1. Ovarium stromasında benign özellikte hücrelerden oluşmuş tümör adacıkları izlenmektedir. HEX20

TARTIŞMA: Brenner tümörünün insidansı değişik serilerde %0.4-%2.5 olarak bildirilmiştir(1,2,11). Bu tümörün görüldüğü yaş 30-70 yaşları arasındadır. Ortalama yaş değişik serilerde 45-50 olarak bildirilmiştir. Benign Brenner tümörleri sağ ya da sol overe bir eğilim göstermeyip %5-9 oranında bilateral olarak saptanmışlardır. Literatürdeki geniş serilerin ışığında Brenner tümörünün preoperatif tanısı koyulamamıştır. Bunun nedeni genelde sessiz seyretmeleridir. çoğunun çapı 5cm den küçük olup çok ender 20-25 cm çapa ulaşanlar vardır. Laparotomi sırasında sert hissedilen kitlikle karşılaşıldığında genelde fibromalar akla gelmektedir.

Bu olgunun özelliği, son 15 senede gördüğümüz ilk olgu oluşu ve hastanın yaşının genç olması, tümörün tubal ligasyon sırasında tesadüfen ve bilateral olarak saptanmasıdır. Tümörün çapı her iki overde de 10cm olduğu için operasyon sırasında tam karar verilememiş ve cerrahi tedavinin yapılmasını beklenmesi düşünülmüştür. Histopatolojik tanı için Brenner tümörü gelmesi üzerine ikinci seansta bilateral oofektomi ve total abdominal histerektomi yapılmasına karar verilmiştir.

Brenner tümörü pre ve postmenapozal kadınlarda anormal uterus kanama sıklığı %10-50, endometrial hiperplazi sıklığı ise %10-25 olarak bildirilmiştir(2,6,7). Bu olgularda spesmanda hilus hücrelerinin stromal luteinizasyonu veya hiperplazisi hiperöstrojenizmi açıklayabilir. Bu olguda küretaj materyalinin histopatolojik incelenesinin "sekresyon fazında" endometrium gelmesi ve overden alınan spesmanda hiperöstrojenizmi açıklayan bulguların olmaması bu tümörün estrojen salgılamadığını düşündürmüştür.

İlk kez 1945 yılında tanımlanan malign Brenner tümöründen sonra literatürde artan sayıda malign ve proliferatif Brenner tümörü olguları bildirilmiştir(1,2,3,4,5,7). Ayrıca birçok seride Brenner tümörü ile overin yüzeyinden gelişen tümörlerle, Skollikie seröz ve müsinöz kistadenokarsinomlarla arasında yakın ilişkiler bildirilmiştir(4,7). Bu olguda malign kriterlerin olmaması ve karakterinde başka bir tümörün yokluğu olgunun şüpheli olduğunu düşündürmüştür.

Bu olgudan da anlaşılıyor ki overin gerçek neoplazmaları çoğu kere asemptomatik seyretmekte ve bunların erken saptanması tesadüfen olmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Balasa, RW.: The Brenner Tumor. A clinicopathologic review. *Obstetric and Gynecology*, 1977; 50(1): 127-128.
2. Ehrlich, CE.: The Brenner Tumor. A clinicopathologic study of 57 cases. *Cancer* 1971; 27: 332-341.
3. Carpen, R.: Brenner tumors of the ovary: A clinicopathological study.

Acta Obstet. Gynecol Scand (Suppl. Ed.) 1976; 50: 1-41.

4. Rutledge, FM.: Neoplastic ovarian tumors. In Mottingly, RF., Thompson, JD. eds. Te Linde's operative gynecology. Philadelphia: Lippincott Comp 8th Ed. 1985; 877-907.
5. Roth, LM., Dollenbach-Hellwes, G., Czernobilsky, B.: Ovarian Brenner Tumors I. Metaplastic, proliferating and of low malignant potential Cancer 1985; 56: 582-591.